blíže provedeno porovnání mezi exekucí a konkursem jakožto úhrnkovou exekucí, zevrubněji obhajován názor, že nelze řízení konkursní pokládati ani za řízení nesporné, ani za řízení sporné (str. 332). Ve příčině řízení před úřady správními o záležitostech soukromoprávních kárá se jakožto přehánění zásady předpis § 35, odst. II. in fine ex. ř. (str. 335). Posléze z oboru zvláštních způsobů řízení vyloučeno též řízení před patentním dvorem soudním (str. 336). *Dr. Vážný.*

Antonín Menoušek, Základové nauky o exekuci soudní. Knihovna »Sborníku věd práv. a stát.«, řady právovědecké čís. V., 1903.

Vyměřiv úvodem pojem exekuce tím způsobem, že »exekuce jest uskutečnění či provedení titulu věřitelova zpravidla k návrhu věřitele předsevzaté proti dlužníku donucovací mocí státu s vyloučením svépomoci«, čerpal spisovatel jednak z jednotlivých článků podaného výměru pojmového, jednak z obsahu exekučního titulu (§ 7 ex. ř.) podklad pro uspořádání své práce.

Část první. O titulu exekučním. Domácí tituly exekuční vlastní (§ 1 ex. ř.) a to vzešlé u soudů v záležitostech sporných a nesporných (§ 1 č. 1 až 7 a 9), u soudů trestních (č. 8, 5 a 9), u soudů živnostenských (č. 11), u soudů rozhodčích (č. 16), u jiných úřadův a orgánů veřejných mimo soudů (č. 10, 12, 14, 15 a 13) a tituly notářské a listinná osvědčení (č. 17 a 18). Rozvrh tento přimyká se dílem §u 1, dílem §u 4 ex ř. — Nevlastními tituly domácími zove spisovatel exekuční tituly, zmíněné v §u 2 ex. ř. — Po té následuje pojednání o cizozemských titulech exekučních a zakončena jest část prvá výkladem o vlastnostech exekučního titulu, najmě hledíc k předpisu §u 7 I. ex. ř.

Část druhá. O vymáhajícím věřiteli. Rozdílné názvosloví při exekuci a při prozatimních opatřeních, — zřejmosť a určitosť v označení, — změna v osobě věřitelově, — zmocněnci vymáhajícího věřitele, — obsah procesní plné moci hledíc k řízení exekučnímu, — právo chudých, — zmocnění finanční prokuratury, — činnosť vymáhajícího věřitele, — více osob na straně vymáhajícího věřitele, — konkurence několika vymáhajících věřitelů, — privilegovaný věřitel (č. IV. úv. z.).

Část třetí. O dlužníkovi. Jeho označení, — zastoupení, — dražení dlužníkem za jiného, - změna v osobě jeho, — smrť dlužníkova po povolení exekuce, — § 11 ex. ř., — uvalení konkursu na jmění dlužníkovo, — oprávnění dlužníkova za řízení exekučního, — jeho povinnosti, — ochrana dlužníkova za řízení exekučního: § 68 ex. ř., — obmezení exekuce v případech §§ 96 a 263 ex. ř., — § 105, — odpor proti příklepu v dražebním řízení nemovitostním, — §§ 259 II. (recte: in fine), 304 a 310 ex. ř. — zejména pak jednak žaloby dle §§ 35 a 36, o nichž zevrubněji se pojednává, jednak zrušení a obmezení exekuce z důvodů všeobecných a odložení exekuce ze všeobecných důvodů §§ 42 a 83 II. ex. ř. a čl. XVII., XXIX. a XXX. úv. zák., — k tomu druží se výklad o dlužníku privilegovaném, na kterého by exekuci buď vůbec nebylo lze vésti, nebo jen v míře obmezené, zejména o státu a o skutečně privilegovaném dlužníku v případech § 15 ex. ř. a čl. VIII. č. 8 úv. zák.

Část čtvrtá. O nároku. Jeho předmět, — způsob, — objem, — nárok alternativní, — § 410 c. ř. s., — plnění z ruky do ruky, — čas ku plnění, — nároky privilegované ve směru hmotného práva exekučního a to: I., čl. III. úv. zák., II., výživné, ze zákona příslušející a III., pachtovní a nájemní činže.

Část pátá. O donucovací moci soudní. Oddělení první: O předmětu, na který se tato vztahuje: Rozhodným jest jednak obsah nároku, jednak návrh věřitelův, tam totiž, kde donucení díti se může různým způsobem, zejména při exekuci na majetek. — přísaha vyjevovací, — předměty privilegované: čl. VI. až XI. úv. zák., §§ 250 až 252, 290 až 293, 330, 341, 265, 380 ex. ř. a čl. XII. úv. zák. — Oddělení druhé: O soudech při exekuci činných: Povšechné předpisy §§ 51 ex. ř., 41 III. j. n., 55 II. a III. ex. ř., 42 a 44 j. n. I další stati, jednající o soudu k povolení exekuce, předeslána jest část všeobecná, týkající se ustanovení § 3 ex ř., čl. II. úv. zák. k ex. ř. a čl. XIII. odst. 2 úv. zák. k c. ř. s. Pak následuje výklad o soudu k povolení exekuce ohledně domácích titulův exekučních, — na základě cizozemských titulů, — příslušnosť k povolení exekuce zajišťovací a prozatimních opatření, zejména též na základě cizozemských titulův. — O soudu exekučním: §§ 17, 54 č. 1, 63, 69 ex. ř., § 158 III. j. ř, t. zv. mobilární exekuce létací, — § 33 ex. ř., — určení exekučního soudu: §§ 18, 19 ex. ř., při exekuci na patenty, v tuzemsku nabyté, na směnky a pojišťovací police, — výjimky z pravidla, že exekučnímu soudu náleží výkon exekuce. — exekuční komisař, — výkonné orgány, — exekuční soud při exekuci zajišťovací, při prozatimních opatřeních, v případě § 367 ex. ř, a při exekuci v cizozemsku, — příslušnosť pro žaloby dle §§ 35 až 37 ex. ř., pro návrhy na zrušení, obmezení a odložení exekuce a pro t. zv. žaloby exekuční ve smyslu §u 17 II. ex. ř., — předpisy §§ 31 ex. ř., 386 č. 1 a 3 j. ř., 29 a 26 posl. odst. ex. ř. — účasť soudu knihovního při exekuci na objekty knihovní. — Oddělení třetí. O všeobecných zásadách řízení a o postupu, kterým se donucovací činnosť soudu rozvijí. Zásady, týkající se práva hmotného: 1. Donucovací moc soudní tam místa nemá, kde z předu již jisto jest, že cíle svého vůbec dojíti nemůže: §§ 39 č. 8, 129 II., 334, 190, 192, 101 a 134-III ex. ř., — 2. Ona nesmí se rozvinouti dále, než k dosažení tohoto cíle svého: §§ 27, 41 II., 377, 399 č. 1, 96, 263, 201, 14, 392 I., 27 II., 129, 334, 200 a 279 ex. ř. — 3. Ona nemá jíti až k hospodářskému zničení dlužníka a nemá zabočiti k hospodářskému plýtvání realit: existenční minimum ve smyslu čl. IX. č. 8, 10 a 11 úv. zák. a §§ 330 a 341 ex. ř., — vynětí jednotlivých předmětův a nároků z exekuce: čl. IX. č. 6, 7, 9, 12 a 13 úv. zák., §§ 251 č. 1 až 9, 290, 291 a 105 I. ex. ř., — §§ 151 II., 277, 195 a násl. ex. ř. — 4. Exempce z důvodů humanitních: §§ 251 č. 10 až 12 a 105 II. ex. ř., obmezení vazby dlužníkovy. — 5. Obmezení exekuce s ohledem na důležité zájmy veřejnosti: čl. VIII. až XI. úv. zák., §§ 250 a 265 ex. ř., čl. XV. úv. zák., §§ 15, 28, 362 a 364 ex. ř., — 6. Exekucí nesmí dotčeno se býti práv osob třetích: §§ 9, 11, 91, 134, 92, 103, 119 III., 110 II., 111, 99 III., 112, 114, 337, 130 in fine, 150, 227 II., 170 č. 5, 367, 231, 128, 286 ex. ř., priorita věřitelů v nemovitostním řízení dražebním, §§ 253, 262, 347 I. a II, 258, 301, 304, 307, 336,

349 ex. ř., žaloba excisní dle § 37 ex. ř. — 7. Osoby třetí nemají do exekuce co mluviti, pokud tato jich se netýče: §§ 128 III., 182 II., 190 I., 200 č. 1, 203, 212 II., 213, 286 I. a 271. — Zásady formální, řízení exekuční ovládající: *A.* jednoduchosť řízení, jíž kromě předpisův exekučního řádu slouží zejména četné, spisovatelem zevrubně vykládané předpisy řádu jednacího, — nenákladnosť, zračící se v předpisech exekučního a jednacího řádu, zejména pak v officiálnosti a soustředění exekučního řízení, — *B.* bezprostřední styk soudce jednak se stranami a jinými účastníky, jednak s orgánem výkonným, ústnosť, s tím související, jakož i přidržení stran a účastníků k součinnosti v první instanci, čímž těžiště celého řízení do první instance jest položeno: §§ 53, 55, 72 61, 261 II., 273, 284 I., 68, 56, 57, 116 III., 117 II., 127, 171 II., 172 in fine, 182, 187, 210, 211 posl. odst., 234, 286 I., 285 II. — *C.* Výkon exekuce budiž přizpůsoben jednak nároku, který se exekucí vymáhá, jednak předmětu, na který se tato vede, — individualisování. — Na konec podává se v hlavních a všeobecných rysech náčrtek pochodu řízení: návrh, — výjimečné případy exekuce z moci úřední, — rozhodnutí o návrhu, — obsah povolujícího usnesení, — nařízení výkonu, pokud se týče dožádání o výkon, — vázanosť postupu lhůtami, — výslech stran a jiných účastníkův a ústní projednávání s nimi, — usnesení, — rekurs.

Část šestá. O svépomoci. Sem zařaděny jsou případy, ve kterých věřitel bez pomoci soudu sám právo si zjedná, sám uspokojení své pohledávky provede: čl. 311 obch zák., realisace ručních zástav ústavy, které pod dozorem správy státní obchody úvěrní provozují (čl. III. min. nař. ze dne 28. října 1865 č. 110 ř. z.), čl. IV. téhož nařízení, § 4 zák. ze dne 23. března 1885 č. 48 ř. z. a § 23 zák. ze dne 28. dubna 1889 č. 64 ř. z.

Celé pojednání jest psáno slohem jasným, jest vhodně a věrně dle vytčeného hesla roztříděno a nemalou předností jeho jest, že dbáno bedlivě pozdějších zákonův a nařízení, že použito materiálií řádu exekučního, vysvětlivek ministerských, tu a tam výnosů, se soudy sdělených, a, že zejména bohatě doloženo jest rozhodnutími a poukazy na práce literární. Pokud šlo o otázky sporné, spokojil se ovšem spisovatel tím ponejvíce, že označil stanovisko, zaujaté vysvětlivkou ministerskou, rozhodnutím soudním anebo dotčeným projevem literárním. Vlastního posudku spisovatel, až na velmi řídké vyjimky, zpravidla nepodává. Proto také není zde podnětu, by vešlo se v polemiku s vyslovenými názory. Jen mimochodem budiž poznamenáno, že nelze sdíleti názoru (str. 115), že případem exekuce z moci úřední není případ § 118 II. ex. ř. Vždyť jedná se tu o uspokojení náoku, různého od nároku, vnucenou správou vymáhaného, na jehož povaze nic nemění se tím, že vzešel v průběhu vnucené správy, aniž vymáhání dotčených náhrad lze považovati za článek exekuce vnucenou spravou. Rovněž nesouhlasím s názorem, že zákonné zástavní právo v případě § 1101 obč. zák. vzniká již illací (str, 51 III.). Přípravné práce a materialie k obč. zákonu spíše svědčí mínění, že vzniká teprvé podáním žaloby, ovšem ale pak s prioritou ode dne vnešení. Tomu neodporuje dv. dekr. z 10. dubna 1837 č. 189 sb. z. s., ježto úvod jeho jest jen nezdařeným odůvodněním další, nařizující části.

Vždyť za platnosti názoru opáčného nemohl by nájemník z věcí, do bytu vnesených, ani toho nejmenšího bez souhlasu pronajímatelova odnésti.

Dr. Vážný.

Přehled literatury v r. 1903.[1])

Práce v tomto roce vyšlé utvrzují dojem vzbuzený již literaturou r. 1902, že pro nové procesní zákony rakouské minulo období, věnované v první řadě jich utvrzení v praxi a rozřešení sporův o jednotlivých ustanoveních tím vzniklých. Pozornost spisovatelů obrací se vždy více k otázkám rázu všeobecnějšího a jest přirozeno, že s rostoucím objemem článků jich počet klesá.

Důležitou literární pomůcku poskytl *H. Sperl*[2]) svým vylíčením dosavadní literatury i praxe zákonů procesních, o čemž nejlépe svědčí četné zprávy, touto knihou se zabývající. (G. H. sv. 47. č. 24 *Lohsing*, G. Z. č. 11 *Schreiber*, J. Bl. č. 15 *Amschl*, Prz. str. 240 *R-r.*)

I. Z komentářů k německému soudnímu řádu dokončeno 8. vydání slavného díla *L. Seufferta*[3]) (J. Ltbl. sv. 15., str. 121 *Oetker*), kdežto v novém vydání počaly vycházeti práce *Petersen-Remelé-Angerova*,[4]) *Gaupp-Steinova*,[5]) o jejímž 5. vydání referují ještě *Schultzenstein* (Z. f. C. P. sv. 31., str. 166) a *Kleinfeller* (Krit. Viertelj. sv. 45., str. 37), pak *O. Reinkeho*[6]) (Gr. sv. 47., str. 872 *Rassow*). Nově vydána též příruční vydání *Petersovo* od *Gronowa*[7]) a *H. Freudenthalovo.*[8])

Literatura rakouského práva byla obohacena systematickým dílem *R. Pollaka*[9]) (Ctrbl. f. Rechtw. sv. 22., str. 303 *Brunner*, G. Z. č. 45 *Schreiber*, J. Bl. č. 37 *M. Pollak*, Not. č. 33 *Couton*); pro Německo podal stručný přehled

---

[1]) Zkratky časopisů: Cz.: Czasopismo prawnicze i ekonomiczne. — D. J.: Deutsche Juristenzeitung. — E.: Entscheidungen des k. k. obersten Gerichtshofes in Civil- und Justizverwaltungssachen. — G. H.: Gerichtshalle (čísla samotná vztahují se na ročník 47., kdežto u 13 čísel ročníku 48, od 1. října r. 1903, týž zvláště vyznačen). — Gr.: Gruchotovy Beiträge zur Erläuterung des deutschen Rechtes. — Grünh.: Grünhutův Zeitsch. für Privat- u. öffentliches Recht. — G. Z.: Allgemeine österr. Gerichtszeitung. — J. Bl.: Jurist. Blätter. — J. Ltbl.: Jurist. Litteraturblatt (C. Heymann v Berlíně). — Not.: Zeitschr. für Notariat und ausserstreitige Gerichtsbarkeit. — P.: Právník. — Pr. roz.: Právnické rozhledy. — Prz.: Przegląd prawa i administracyi. — Z. f. C. P.: Zeitschr. f. deutschen Civilprozess und freiwi lige Gerichtsbarkeit. — Zp.: Zprávy moravské jednoty právnické.

[2]) Systematischer Grundriss der Rechtsquellen, Literatur und Praxis des österreichischen Civilprozess- uud Exekutionsrechtes, 2. Aufl., Wien 1903 Manz.

[3]) Kommentar zur Ci ilprozessordnung, München 1903 Beck.

[4]) Zivilprozessordnung, 5. Aufl., Lahr 1903 Schauenburg.

[5]) Die Civilprozessordnung für das Deutsche Reich, 6. und 7. Aufl., Tübingen 1903 Mohr.

[6]) Die Deutsche Civilprocessordnung, 5. Auflage, Berlin 1904, H. W. Müller.

[7]) Civilprocessordnung, 4. Aufl, Berlin 1903 H. W. Müller.

[8]) Ci ilprocessordnung nebst dem Einführungsgesetz, 2. Aufl., München 1903 Beck.

[9]) System des österreichischen Civilprocessrechtes mit Einschluss des Exekutionsrechtes, I. Theil, Wien 1903 Manz.